

Adolf PERTHEN,

**stotnik 97. tržaškega pehotnega polka, obveščevalec
Vojske Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani**

**(Neznana usoda Čeha iz Koroške, pripadnika tržaškega pehotnega polka
in slovenskega obveščevalca)**

Predhodna opomba:

Ko sem raziskoval življenjsko pot **Jožefa Gabrškega**, uspešnega obveščevalnega sodelavca – dvojnika proti Ovri v Italiji, posebno v začetku njegovega političnega udejstvovanja ko je bil tudi tajnik tržaškega političnega društva Edinost, sem v PSBL zasledil tudi nadvse zanimiv podatek, da je njegov naslednik na tej dolžnosti, **Edvard Slavik**, vzdrževal stike s stotnikom Adolfom Perthenom iz obveščevalnega centra VKJ v Ljubljani.

Mimogrede sem potem na www.dlib.si ugotovil, da je časopis *Slovenec* iz Ljubljane dne 22. 12. 1914 poročal, da je bivši nadporočnik AOV Adolf Perthen, verjetno obveščevalec, povišan v čin stotnika VKJ. Leta 2010 sem naletel na podatek iz AS, da hranijo dokument goriške ali tržaške kvesture iz leta 1928, da je stotnik Adolf Perthen verjetno pripadnik ObC VKJ v Ljubljani, ki ga je vodil major **Viktor Andrejka**.

No, najbolj zanimiva pa je bila novica objavljena v časopisu *Slovenski narod* z dne 21. 2. 1928, da je bil »*kapetan II. klase Adolf Perthen odlikovan z zlato medalje za zvesto službovanje*«. Dne 16. 10. 1930 pa je isti časopis poročal, da je bil »*vpekajeni pehotni kapetan I. klase Adolf Perthen*» (mimogrede: tega leta je bil upokojen tudi polkovnik **Viktor Andrejka**, načelnik ObC VKJ v Ljubljani, seveda na pritisk Italije, saj so mu na 1. tržaškem procesu dokazali obveščevalno in sabotažno delovanje. Z Jesenic pa je bil premeščen tudi **Tone Batagelj**, obmejni policijski komisar na Jesenicah, tudi sam obtožen na tem procesu). Zelo verjetno je, da je trojica morala v pokoj oz. premestitev na pritisk Italije oz. Ovre.

Podatek se mi je zdel nadvse zanimiv zaradi tega, ker iz dosedanjih raziskav nihče od pripadnikov ObC VKJ v Ljubljani ni omenil stotnika Adolfa Perthna.

Zato sem se odločil za rutinsko preverjanje in zbiranje podatkov. Rezultat je bil naslednji:

- Zgodovinski arhiv v Ljubljani: pridobil »Zglaševalno polo« za stotnika Adolfa Perthna in njegovo družino, nekakšno prijavnico.

- AS: pridobil kopijo italijanskega dokumenta iz leta 1928, prevod mi je priskrbel profesionalni prevajalec R. K. iz Trsta.
- Iz arhiva VKJ v Beogradu sem dobil sporočilo, da niso našli kadrovskega kartona za stotnika Adolfa Perthena. Datuma povišanja pa se ujemata s službenih vojnim listom.
- Iz Dunajskega vojnega arhiva sem dobil ohranjene dokumente o poročniku avstro-ogrske vojske Adolfu Perhenu.

Medtem sem iz AS dobil tudi kopije dokumentov o **Tonetu Batagelju**, policijskem inšpektorju in podpolkovniku **Dragu Slekovcu**, zadnjem načelniku ObC VKJ v Ljubljani, vendar nihče od njiju ne omenja stotnika Adolfa Perthena.

Kljub temu objavljam doslej zbrane podatke o stotniku Adolfu Perhenu, ker sem prepričan, da se bodo o njem vseeno našli podatki v kakšnem zasebnem arhivu ali pa tudi v arhivih sosednjih držav, predvsem v Italiji in Nemčiji. Zasledil sem tudi skop podatek, da je neki Adolf Perthen umrl leta 1945.

Podajam doslej zbrane podatke.

Častnik 97. tržaškega pehotnega polka – kvalifikacijski list za leto 1902 (Qualifikationlisten für Officiere – Karton 2417)

80

Quelle 2417

K. u. K. K. REICHERS-ARMEE-MINISTERIUM
LABORTEILUNG

Beauftragter: Infanterie-Regiment Freiherr von Waldstätten No. 97.

Name: Adolf Perthen

Charge – Rang: Leutnant 1. Klasse 1904, Rang No. 108
Leutnant 1. Klasse 1902, Rang No. 108

geboren: am 15. August 1880 in Klagenfurt in Kärnten.

Heimatszuständig: Klagenfurt am See Obk. in Batschan, Legation Königsberg

Religion: röm.-kath.

Persönliche Verhältnisse, Erziehung und Studien vor dem Eintritt in das k. und k. Heer: Lehrer am Gymnasium in Klagenfurt, seit 1. August 1902 in Wien

Wann und wie in das k. und k. Heer eingetreten: als Leutnant 1. Klasse am 1. August 1902 in Wien

Später absolvierte Schulen u. dgl.: 1906 die Infanterieschule in Wien

Kvalifikacijski list za Adolfa Perthena, poročnika AOV (Vir: Dunajski vojni arhiv, pridobljen aprila 2016)

Iz Dunajskega vojnega arhiva sem 29. 4. 2016 prejel dva dokumenta, in sicer: kvalifikacijski list za obdobje 1902–1907 (iz gotice prijazno prevedel dr. A. K.) in predlog za odlikovanje iz leta 1917, pa ju tudi predstavljam.

Ime: **Adolf Perthen**

Čin in rang: poročnik, od 1. 5. 1905, ukaz št. 136.

Rojen: 15. 8. 1880 v Celovcu, Koroška.

Domovinstvo: Niedergrund na Elbi, okraj Königinhof, Češka.

Veroizpoved: rimsko-katoliška.

Izobrazba pred vstopom v vojsko: sin poštnega špediterja, z dobrim uspehom absolviral 4 razrede realke in 4 razrede pehotne kadetske šole v Trstu

Kdaj in kako vstopil v vojsko: 18. 8. 1902 kot kadet – rezervni častnik pehotnega polka **Freiherr von Waldstätten** št. 97, od tega 4 leta v borbenem postroju, 7 let v rezervi in 2 leti v deželni brambi. Odslužil dobra 4 leta več od zakonsko predvidene obveznosti.

Pozneje dokončano šolanje: 1906 pehotna jahalna šola z dobrim uspehom.

1. **Ocene za leto 1902** (vsakoletne ocene do leta 1906 so skoraj povsem enake).
2. Čin: kadet – namestnik častnika.
3. Znanje jezikov: nemško, pisno in ustno odlično, slovensko (jezik regimenta), italijansko (jezik regimenta), hrvaško: pisno zadostno za uradovanje.
4. Karakter: dober, umirjen, živahen, poseduje dobre sposobnosti in ravno tako teoretična znanja in spretnosti za opravljanje svojega poklica; odgovarja potrebam svojega položaja; enoti poveljuje precej dobro; v streljanju zelo dober; kot inštruktor še ne preizkušen.
5. Uporabnost izven sedanje sfere: nobena.
6. Zavzetost, uspeh, stremljenje po višji izobrazbi: vnet/marljiv, ustrezno uspešen.
7. Pred sovražnikom: ni še služil.
8. Službeni odnos: do nadrejenih poslušen in dolžnostno odprt; do sebi enakih prijateljski in uslužen.
9. Izven službe: dober tovariš, do višjih poln pozornosti in skromen; do nižjih prijateljski; živi v krogu svojih tovarišev; po besedah oficirskega kadra ustreza pogojem obveznih predpisov.
10. Zdravje: srednje postave, močen, zdrav, sposoben za službo v miru in vojni.

11. Opombe: opis temelji v glavnem na klasifikacijskih polah šole za kadete v Trstu. Mora še izpolniti enoletni pogoj služenja v enoti, vendar opravičuje, da je tik ob napredovanju v višji čin.

12. Kvalifikacija za napredovanje: po rangi (predpisih).

Predlog za odlikovanje, 1917

K.u.k. Gruppenkommando II
 Zu Nr. 10876 res. *L. 682, 2. Jp. oben 4/6. 16* 25. Nov. 1917
aktiv *1803/89503 S*

Belohnungsantrag

1	Charge	K.u.k. Hauptmann
2	Vor- und Zuname	Adolf Perthen 92
3	Standeskörper	K.u.k. Inf. Regt. Nr. 97
4	Diensteseinteilung	Subabschnitts- u. Küstenschutzkomp. Komdt. in Capodistria
5	Personaldaten	Hauptmann Rang 1. Jänner 1915
6	Anlaß (Waffentat, Dienstleistung usw.) bei Angabe von Ort und Zeit	In Anerkennung vorzüglicher Dienstleistung vor dem Feinde. In seiner Diensteseigenschaft als Subabschnitts- und Küstenschutz Komp. Kommandant rastlos und mit hervorragenden Mifer tätig. Der militärischen Fortbildung seiner Mannschaft und Erhaltung starrer Disziplin widmet er sich mit grösstem Fleisse und wendet der strengen Überwachung seines Küstenabschnittes weitgehendste und umsichtigste Obsorge zu. Hervorzuheben sind noch seine vorzüglichen Leistungen auf wirtschaftlichem Gebiete und ist er auch in dieser Richtung für das Gruppenkommando II eine bewährte Stütze.
7	Seit wann im Felde (von — bis)	23.7.—10.3.15 Komdt. der Inf. Besatzung des Küstenforts Lassin, ab 10.4.—10.6. beim I.R. 97 in Karpatengebiet
8	Verwundet, gefallen, vermißt oder kriegsgefangen	/Duklapass, Delatyn, ab 20.10.15 als Küstenschutzkomp. Konst. in Capodistria.
9	Etwa unerledigter Antrag	./.
10	Beizt bereits inländische Friedens- und Kriegskororationen	br. M.V.H. am B.d.M.V.K. / P.V. Bl.f.H. Nr. 110 v. 23.6.15./
11	Antrag d. Verfassers	silb. M.V.H. am B.d.M.V.K. mit den Schwertern.
12	Datum und Unterschrift des Verfassers	Feldpost 383, am 10. XI. 1917. <i>W. G. Kollmann</i>
13	Begünstigung und Antrag des Brigadiers	./.
14	Begünstigung und Antrag des Divisionärs	K.u.k. Abschnittskommando Triest <i>am 11. XI. 1917</i> <i>Telegraph. Bdz. am 11. XI. 1917</i>
15	Begünstigung und Antrag des Korps-Kommandanten	./.
16	Begünstigung und Antrag des Armeekorps-Kommandanten	I. Is. A. G. A. Nr. 2437, 12. 11. 1917

Druck der Althausdruck A.G., Budapest.

Predlog za odlikovanje kapetana Adolfa Perthena, 11. 11. 1917

(Vir: kopija originalnega dokumenta, Dunaj, 2017)

Iz predloga z dne 11. 11. 1917 je razbrati, da je bil kapetan (od 1. 1. 1915) Adolf Perthen predlagan za srebrni vojni križec z meči za zasluge v bojih na karpatski fronti. Vidno je tudi, da je predhodno prejel še štiri odlikovanja, in sicer:

- jubilejni vojni križec, 2. 12. 1908,
- bronasto medaljo za vojne zasluge, 4. 6. 1916,

- Karlov vojni križec, 24. 12. 1916 in
- jubilejni Karlov vojni križec, 1918.

Prijava bivanja v Ljubljani, 1922 (»Zglaševalna pola« št. 380/1925)

Zglaševalna pola št. 380/1925	Ime in priimek	Starost	Spol	Šolska izobrazba	Profesija	Prejeto vojni križec	Prejeto jubilejni vojni križec
	Adolf Perthner	42 let	M	VI. razred	Kapetan	da	da
	Hedvika Perthner	27 let	F	VI. razred	domaćica	da	da
	Ernst Perthner	15 let	M	VI. razred	učitelj	da	da
	Anton Perthner	12 let	M	VI. razred	učitelj	da	da
	Helena Perthner	10 let	F	VI. razred	učiteljica	da	da

Zglaševalna pola šte. 380/1922 občine Ljubljana za Adolfa Perthna in družino

(Vir: Zgodovinski arhiv Ljubljana, pridobljeno aprila 2016)

Ker v vojnem arhivu VKJ v Beogradu niso našli personalnega kartona o »Adolfu Perthenu, kapetanu I. klase na službi u ObC VKJ u Ljubljani«, sem v Zgodovinskem arhivu pridobil »Zglaševalno polo« za stotnika Adolfa Perthena in njegovo družino. Gre za nekakšno prijavnico bivanja, iz katere je mogoče, kljub slabi kopiji, razbrati naslednje podatke:

- Adolf Perthen, kapetan II. razreda
- rojen 15. 8. 1880 v Celovcu
- soproga Hedvika roj. Humer, rojena 2. 11. 1895 v Pulju
- poročena 23. 11. 1915 na Malem Lošnju

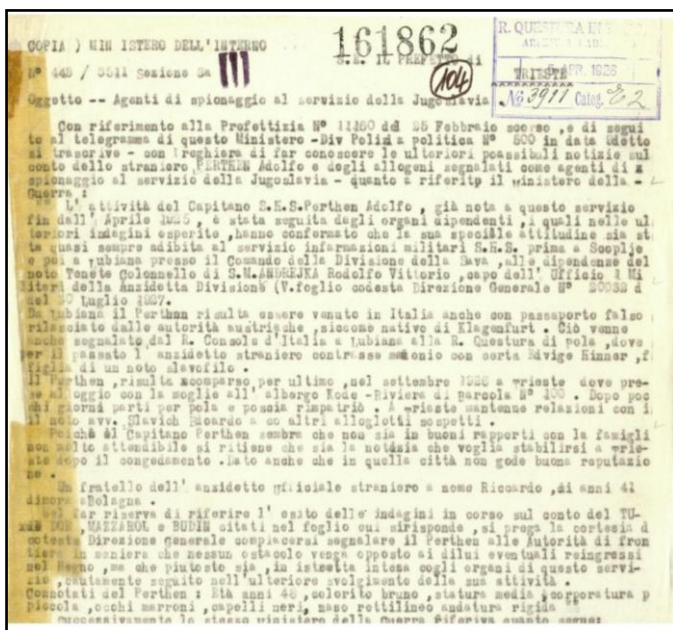

- hči Ingeborg, rojena 10. 1. 1917 v Kopru
- stanovanja v Ljubljani: leta 1920 na Dunajski 25, leta 1923 na Pražakovi 28, leta 1925 na Dvorakovi 3 in nazadnje v Tomišlju pri Belšaku, od 6. 3. 1933.
- Pripis: *Glasom dekreta z dne 15. 9. 1922 št. 11015 je Ministrstvo za notranje zadeve sprejelo opcijo za Adolfa Perthena, pristojnega do sedaj v Trst, ki mu je odkazano, da mu velja Ljubljana kot domovinska občina, tudi za ženo in zakonske otroke do 18 leta starosti.*

Iz dokumenta je povsem jasno razvidno, da je stotnik Adolf Perthen od 1920 bival v Ljubljani, od 1933 pa v Tomišlju (upokojen 1930).

Italijanski dokument o kapetanu Perthnu, njegovih zvezah in sumu o obveščevalni dejavnosti proti Italiji, 1928

O navedenem dokumentu sem sicer pisal že leta 2010, ko sem obravnaval delovanje ObC VKJ v Ljubljani in polkovnika Viktorja Andrejka, načelnika tega centra. Ker pa dokumenta nisem poznal v celoti, sem zaprosil AS za kopijo, ki mi je bila posredovana aprila 2016 (3 listi).

Italijanski dokument o Adolfu Perthnu, prvi list, 1928

(Vir: AS 1391/RSNZ)

Ker je italijanski dokument nadvse zanimiv, sem si priskrbel strokovni prevod (prevedel E. K. iz Trsta), ki ga podajam v celoti:

Prevod (okrepljena imena oseb in krajev, moja):

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Njegovi ekscelenci prefektu v Trstu

Št. 443 / 3511 odsek 3a

Predmet – Vohun (agent) v službi Jugoslavije

V zvezi s prefektovim dopisom št. 11460 z dne 25. 2. 1928 ter vsled brzojavke pričujočega Ministrstva – oddelka Politične policije št. 500 z dne 9 istega meseca pošiljamo v prepisu prošnjo, da nas seznanite z morebitnimi dodatnimi izsledki na račun tujca **PERTHEN Adolfa** ter tujerodcev, zaznamovanih kot vohuni/agenti v službi Jugoslavije - poročilo Vojnega ministrstva:

Delovanje *stotnika SHS Perthen Adolfa*, ki je pričujoči službi znano že od meseca aprila 1925, so naši podrejeni organi spremljali in so na osnovi dodatnih preiskav potrdili, da so bila njegova posebna nagnjenja skoraj vedno namenjena vojaški obveščevalni službi sprva v **Skopju**, nato v **Ljubljani** pri štabu Savske (pravilno Dravske, moja opomba) divizije pod poveljstvom znanega štabnega podpolkovnika **Andrejke Rudolfa Viktorja**, načelnika obveščevalnega urada navedene divizije (glej list naslovnikove Generalne divizije, št. 20032 z dne 30. 7. 1927).

Podatki kažejo, da je Perthen prihajal v Italijo tudi s ponarejenim potnim listom, izstavljenim mu od avstrijskih oblasti kot rojenemu v Celovcu. O tem je poročal tudi Kraljevi konzul Italije v Ljubljani Kraljevi kvesturi v **Puli**, kjer je imenovani tujec pred časom stopil v zakonsko zvezo z neko **Edvigo Sinner** (Hinner?, opomba prevajalca), hčerjo znanega slovanofila.

Iz izsledkov izhaja, da se je Perthen nazadnje pojavil septembra 1926 v **Trstu**, kjer se je s soprogo nastanil v hotelu Kode - Riviera di Barcola št. 100 (nabrežje v Barkovljah, SZ od mesta, opomba prevajalca). Po nekaj dneh je odpotoval proti Puli in se nato vrnil v domovino. V Trstu je bil v stikih s znanim odvetnikom **Slavikom Edvardom**¹ ter z drugimi sumljivimi tujerodci.

¹ PSBL za **dr. Slavik Edvarda** navaja tudi naslednje:

S. je bil ves čas It. pod nadzorstvom policije in vojaške informativne službe. Voj. inform, služba je 31. jan. 1928 poročala načelniku kr. mornarice in min. notranjih zadev, da je S. aktiven propagandist slovan. iredentizma, zelo vpliven med slov. prebivalstvom in eden največjih voditeljev polit. društva Edinost ter njen upravni svetnik; maja 1918 je delal propagando za podonavsko konfederacijo pod habsburškim žezlom (majniška deklaracija); stalno je v stikih s slov. nacionalističnima poslancema **Vilfanom** in **Besednjakom**; pogosto je hodil v Lj. in **Bgd**, kjer se je shajal s kapetanom **Adolfom Perthenom**, ki je dodeljen štabu dravske divizije v Lj., odvisen od načelnika njenega obveščevalnega urada gen. **Vik. Rud. Andrejka**.

Pripis: Njegov sin, **Boris Slavik** (1901–1987), je po prvi vojni stopil v vojno mornarico VKJ, dosegel čin kapetana korvete, sodeloval v NOB, postal polkovnik letalstva JLA, nazadnje je bil komandant letališča v Pančevu; po upokojitvi je živel v Sežani, kjer je vodil med drugim glasbeno šolo. Pokopan je v Splitu.

Ker vse kaže, da stotnik Perthen ni v dobrih odnosih z družino, ni videti verjetna vest, po kateri naj bi se nameraval po upokojitvi naseliti v Trstu. Tudi zato ne, ker v tem mestu ni na dobrem glasu.

*Brat omenjenega tujega oficirja, po imenu **Riccardo**, star 41 let, živi v **Bologni**.*

*Vtem ko si pridržujemo pravico, da vas seznanimo z izsledki preiskav, ki pravkar potekajo na račun oseb **TUDOR, MAZZAROL in BUDIN**, navedenih v dopisu, ki nanj odgovarjamo, vljudno prosimo naslovnikovo Generalno Direkcijo, naj mejne organe opozori na Perthena s priporočilom, naj se njegovim morebitnim povratkom v Kraljevino [Italijo] ne zoperstavi nobena ovira, pač pa naj raje sporazumno z organi pričujoče službe spremljajo njegove premike pri nadaljnjem izvajanju njegovih dejavnosti.*

Perthenovi osebni podatki: starost 48 let, temnejše polti, srednje, vitke postave, rjavook, črnolas, premega nosu, toge hoje.

Pozneje je Vojno ministrstvo sporočilo sledeče:

***TUDOR Antonio** pokojnega Stefana in Lekse Marije, rojen v Trstu 16 .6. 1887, stotnik jugoslovanskega letalstva, ima v Trstu (v ulici Matteo Renato Imbriani št. 10) lastno družino, ki jo tvorijo mati in 35-letna sestra Marija, neomogućena, zaposlena v Splošnih skladiščih (v pristanišču, opomba prevajalca).*

Pravni gledano so vsi trije italijanski državljani.

Oče, slovanskega porekla in jezika, zdaj že pokojni, je bil poštni uradnik bivše avstro-ogrske države.

Tudor je v Trstu končal srednjo šolo in se pri 18 letih prostovoljno javil v avstro-ogrsko vojsko ter kmalu postal častnik.

Leta 1916 je bil podporočnik na ruski fronti, nato je prestopil v vojaško letalstvo in se baje proslavil z drznimi podvigi na naši fronti in si s tem prislužil čin poročnika.

Ob koncu vojne se je vrnil v Trst, vendar se tam ni mogel zaposliti. O njem je šel glas, da je protiitalijansko usmerjen.

*V tistem času je bil v prijateljskih razmerjih z znanim odvetnikom **Slavikom Edvardom** (zaznamovanim sumljivim osebkom) ter z drugimi voditelji slovanskega iredentističnega gibanja v tej pokrajini; vse kaže, da te prijateljske vezi še dalje goji prek pisemskih izmenjav.*

Leta 1919 je prestopil v jugoslovansko vojsko, nato v letalstvo s činom stotnika. Trenutno prebiva v Ljubljani.

Iz izsledkov izhaja, da je v času kakega dopusta kdaj pa kdaj prišel v Trst, nazadnje je cel mesec, januarja 1927, prebil pri družini. Opaziti ga je bilo v prostorih znanega

slovanskega političnega društva »Edinost« v družbi znanih slovanofilov odvetnika **VRATOVIČA Mirka**² in **GRBEC Antona**. Z omenjenima osebama se je tudi nekajkrat podal na izlet po deželi in v Istro ter bil zapažen tudi v bližini letališča v Žavljah (pri Trstu), kjer pa trenutno ni ne letal ne oboroženih čet.

Na izlet je šel tudi v **Portorož**, kjer ležita carinsko in vojaško letališče.

Vse kaže, da se Tudor, **načelnik orjunašev Slovenije**, družil z znanim orjunašem in iredentistom **GABRŠČKOM Josipom**³, donedavnega živečim v Trstu, ki je avgusta 1927 protipravno prekorščil mejo in se zatekel v Jugoslavijo.

V celoti vzeto velja upravičeno domnevati, da utegne omenjeni jugoslovanski oficir, zavoljo zvez, ki jih ima tu s sumljivimi osebami, opravljati **obveščevalno dejavnost** v našo škodo.

Po vsej verjetnosti je, kot kažejo raznovrstni nabrani indici, med svojim zadnjim dopustom, stikal za informacijami o našem letalstvu.

Doslej si nismo mogli priskrbeti njegove fotografije.

Nazadnje sporočamo, da bi že prej omenjeni Budin, utegnil biti istoveten z **BUDINOM Antonom** od Antona, rojenim v Mirnu 7. 2. 1908, študentom, do pred časom kaplarom 7. artilerijskega polka P. C. v Livornu, znanim po svojih slovanofilskih čustvih, za katerega se zdi, da zdaj biva v Ljubljani. Ministrstvo je goriškemu prefektu naložilo, naj postreže z informacijami o omenjenem BUDINU.

V Rimu, 25. 3. 1928 - VI (6. leto fašistične dobe, opomba prevajalca).

Minister, podpis

² Vir R. K. navaja: V Zagrebu je Narodni svet 30. oktobra 1918 pooblastil Dr. Anteja Tresić-Pavičića, Vilima Bukšeka, in tržaškega odvetnika Slovenca dr. Ivana Marijo Čoka, da v njegovem imenu opravijo primopredajo AO vojne mornarice iz rok admirala Miklosa Horthyja. V Puli so se jim pridružili dr. Lovro Skailer, **dr. Mirko Vratović**, Lacko Križ, Mario Krmpotić in poveljnik vojaškega pristanišča v Puli, Slovenec, kapetan fregate, poznejši kontraadmiral Metod Kech.

Dne 31. oktobra 1918 okoli 9. ure jih je admiral Miklos Horthy sprejel na krovu admiralske ladje »Viribus Unitis« in s solzami v očeh podpisal sporazum o primopredaji.

Naslednjega dne sta ok. 6. ure zjutraj italijanska mornariška oficirja poročnik Raffaele Paolucci in mornariški inženir major **Raffaello Rossetti** skrivaj podtaknila pod trup admiralske ladje »Viribus Unitis« tempirano magnetno mino, vendar sta bila odkrita in zajeta. Kontradmiral Janko Mihovil Aleksandar pl. Vuković Podkapelski je ladjin in svoj konec častno pričakal na ladijskem mostu, potem ko se je s saboterjema rokoval in ju z glavnino posadke velel pospremiti na kopno. Po nekaterih podatkih naj bi **major Rossetti** v zgodnjih 30. letih v protifašističnem pregnanstvu v Franciji uril **Danila Zelena** v najsodobnejših sabotažnih tehnikah in spretnostih.

³ Marijan F. Kranjc, generalmajor v pokoju, **Jožef (Josip) Gabršček, uspešen sodelavec – dvojniki OS VKJ, novi podatki iz Beograda o sorodnikih in potomcih**, www.vojastvo-military.si (vstavljen 2. 4. 2016).

Kolekcija fotografij o 97. tržaškem pehotnem polku
– odhod od doma

(Vir: www.panorama.it / Marina Rossi, Trst)

Zaključek:

Na podlagi prikazanih dokumentov je nedvomno, da je Adolf Perthen, stotnik I. razreda VKJ od 1920 bival v Ljubljani in služboval do upokojitve leta 1930 v ObC VKJ v Ljubljani, ki ga je vodil polkovnik Viktor Andrejka.

Ker niso ohranjeni dokumenti v arhivu VKJ, je nemogoče podati konkretne podatke o obveščevalnem delovanju stotnika Adolfa Perthna. No, že na osnovi enega od italijanskih dokumentov je mogoče zaključiti, da je stotnik Adolf Perthen v začetnem delovanju ObC v Ljubljani opravljal ključne obveščevalne naloge na Primorskem, posebno v Trstu. Če je imel neposredne stike z odvetnikom **dr. Edvardom Slavikom**, tajnikom političnega društva Edinost, potem je zelo verjetno, da je imel tudi stike z **Jožefom Gabrščkom**, ki je bil tudi prvi pobudnik za ilegalno delovanje Orjune v Trstu, pozneje pa tudi TIGR-a, saj je v Ljubljani in Beogradu uspešno deloval kot obveščevalni sodelavec – dvojniki.

Verjetno bi bilo potrebno poizvedovati v Tomišlju okrog zadnjega naslova bivanja stotnika Perthna, o datumu njegove smrti (1945 ?), kakor tudi o usodi soproge Hedvike in hčerke Ingeborg.

Vsekakor pa menim, da bi nekaj zanimivih podatkov o stotniku Adolfu Perthnu vendarle našli v italijanskih arhivih.